ור' מאיר ילוקה ומשלם אית ליה מת ומשלם

לית ליה ושאני הני דחידוש הוא שחידשה

תורה בקנם אע"ג דמיקטיל משלם ואזרא

רבה לטעמיה דאמר רבה היה גדי גנוב לו

ומבחו בשבת חייב שכבר נתחייב בגניבה

קודם שיבא לידי איסור שבת גנב ומבח

בשבת פטור שאם אין גניבה אין טביחה ואין

מכירה ואמר רבה היה גדי גנוב לו ומבחו

במחתרת חייב שכבר נתחייב בגניבה קודם

שיבא לידי איסור מחתרת "גנב ומבח

במחתרת פמור שאם אין גניבה אין מביחה

ואין מכירה וצריכא דאי אשמעינן שבת

משום דאיסורה איסור עולם אבל מחתרת

דאיסור שעה הוא אימא לא ואי אשמעינן

מחתרת משום יודמחתרתו זו היא התראתו

אבל שבת דבעיא התראה אימא לא

צריכא אמר רב פפא יוהיתה פרה גנובה לו

וטבחה בשבת חייב שכבר נתחייב בגניבה

קודם שיבא לידי איסור שבת יהיתה פרה

שאולה לו ומבחה בשבת פמור אמר ליה

רב אחא בריה דרבא לרב אשי רב פפא פרה

אתא לאשמועינן אמר ליה רב פפא שאולה

אתא לאשמועינן סלקא דעתך אמינא הואיל

ואמר רב פפא סימשעת משיכה הוא דאתחייב

ליה במזונותיה הכא נמי ימשעת שאלה

אתחייב באונסיה קא משמע לן ייאמר רבא

הניח להן אביהן פרה שאולה משתמשין

בה כל ימי שאלתה מתה אין חייבין

באונסה יכסבורין של אביהם היא ומבחוה

ואכלוה או משלמין ידמי בשר בזול הניח להן

אביהן אחריות נכסים חייבין לשלם איכא

דמתני לה ארישא ואיכא דמתני לה אסיפא

מאן דמתני לה ארישא כל שכן אסיפא

ופליגא דרב פפא ומאן ידמתני לה אסיפא

אבל ארישא לא והיינו דרב פפא בשלמא

ר' יוחנן לא אָמר כרישָ לקיש דקאָ מוקים

לה כרבנן אלא ריש לקיש מ"ם לא אמר

כר' יוחנן אמר לך כיון דאילו אתרו ביה

פמור כי לא אתרו ביה נמי פמור יואזדו

למעמייהו דכי אתא רב דימי אמר חייבי

מיתות שוגגין וחייבי מלקיות שוגגין ודבר

אחר ר' יוחנו אמר חייב וריש לקיש אמר

פמור ר' יוחנן אמר חייב דהא לא אתרו

ביה ר"ל אָמר פטור כיון דאילו אתרו ביה

פטור כי לא אתרו ביה נמי פטור איתיביה

ר"ל לרבי יוחנן יולא יהיה אסון ענוש יענש

ולמיל לגי נש"בו.

ל) [פנהדרין עב:], ג) ב"ק קיב., ד) ב"מ לא., ה) ב"ק

מיב.. ו) ב"ה שם וכ. ב"מ מב:

ה) וב"מ נו:ן, ע) ושמות כאן,

י) [ב"מ לא.], כ) [דף לג. ד"ה

לה א מיי׳ פ״ט מהל׳ גנבה הלי יג סמג לאוין קס: לו ב מייי פ"ג שם הלי ד ממג שם: לו ג ד מיי פ״ח מהלי שאלה הלי ד סמג עשין

גב טוש"ע ח"מ סימן שמ סעיף ד: לח ה מיי שם הלי ה וסמג שם טוש"ע שם סיי שמא

סעיף ג: סעיף ג: למ ו ז מיי שם טוש"ע שם :סעי׳ ד

הגהות הב"ח

(א) תום' ד"ה מתה וכו' והכי

אמרי׳ בהאומנין דף פא . ע״א: הגהות מהר"ב

רנשבורג א] גמ' משלמין דמי בשר בוול. עי' רש"י ד"ה דמי בשר וכו' ורשב"ם בב"ב דף קמו ע"ב בד"ה ושמין להם וכו':

תוספות רי"ד אמר רבא הניח להז אביהם

פרה שאולה משתמשין בה כל ימי שאלה. מתה אין . חייבים באונסיה פי׳ שלא אונסים. כסבורין של אביהן אונס ט. ככב... היא טבחוה ואכלוה משלמין דמי בשר בזול. פי׳ כל זוזי בארבע דנקא והעור יחזירו לרעלים. ואם הניח להן קרקעות חייבים לשלם משום . . דאישתעביד נכסיה. פי' נכסי ו אישותביו נכסיוו. פיי נכסי דאבוהון מחיים משעת שאלה:

בי אתא רב דימי אמר חייבי או חייבי מלקות שוגגין וד"א ארייב בתשלומין ר"י אמר חייב בתשלומין ור"ל אמר פטור ר"י אמר חייב דהא לא התרו ביה פי׳ ואי אחה מחיירו אלא משוח רשעה א' בממון ור"ל אמר פטור ⁽¹⁾ כי אתרו בי' נמי פטור פי׳ הואיל ואיכא צד

א) ל"ל כיון דאילו אתרו ביה פי' וכו'.

מוסף רש"י

דחידוש הוא שחידשה תורה בקנס. ככל משלומי קנס שאינו דין אלא גזירת מלך בעלמא (לקמן לח.). דמחתרתו זו היא התראתו. שאין נריך התראה אחרת אלא הורגו מיד, דכיון דטרח ומסר נפשיה לחתור, לעומ לחמר נפשים נחמור, הדעתה דהכי אמה דאי קאי לאפאי קטילנא ליה ואמרה מורה כיון דרודף הוא אין צריך הראה אלא מצילין אומו לרין העולהה מלכו מכיכין מומו כנפשו (סנהדרין עב:). היתה פרה גנובה לו. כלומר גנכ פרה מערב שבת, וטבחה בשבת חייב. אף במשלומין ארבעה וחמשה, שהרי נתחייב בקרן קודם שיבא לידי איסור סקילה, ואף על גב דקנסא לא אתי עליה עד שבת, לא עליה עד שבח, לא פטרינא ליה מקנסא משום חיוב מיתה, דאמר באלו נערות (לעיל) קנס חידוש הוא שחידשה מורה הלכך אע"ג דמיקטיל משלם (ב"ק קיב.). היתה פרה שאולה לו וטבחה בשבת פטור. מן הכל, דלא אמרינן משעת שאלה מחייב ליה אקרנא

ורבי מאיר לוקה ומשלם אית ליה מת ומשלם לית ליה ושאני הני. משמע דרבי מאיר אית ליה לוקה ומשלם אף בממון שאינו קנס וכן משמע בהשוכר את הפועלים (ב"מ נא.) שהבאתי לעילי) וחימה

> זוממין לוקין ומשלמין משום דגמר ממוליא שם רע ופריך מה למוליא שם רע שכן קנס סבר לה כר׳ עקיבא דאמר עדים זוממין קנס הוא משמע דבממון אינו לוקה ומשלם ויש לומר דודאי אי עדים זוממין הוי ממונא לא הוה גמר ממוליא ש"ר שכן הוא קנס אלא הוה דרשינן מכדי רשעתו שאינו לוקה ומשלם אבל השתא דסבר עדים זוממין קנסא וגמר ממוליא שם רע דלוקין ומשלמין ע"כ מוקי כדי רשעתו במיתה ומלקות כיון דכדי רשעתו לא הוי במלחות וממון מהשתא בכל דוכתא לוקה ומשלם דמהיכא נמעיט שלא ילקה וישלם: דאמר רבה היה גדי גנוב לו. אליבא דרבי מאיר האמר ולא משום דסבר הכי:

משום דאיסורו איסור עולם כו'. שאם חלל שבת לאחר השבת יעידו עליו ויהרגוהו אבל מחתרת אע"פ שמתחייב בנפשו בעודו במחתרת מ"מ אחר שילא תו לא הוי בר קטלא ולא הוי דומיא דאם יהיה אסון:

אבל שבת דבעי התראה אימא לא. תימה דעיקר קים ליה בדרבה מיניה ברליחה כתיב דבעינן התראה ועוד דשבת ומחתרת תרווייהו תננהי דבפרק המניח (ב"ק דף לד:) תנן והוא שהדליק את הגדיש בשבת פטור מפני שנידון בנפשו ומחתרת נמי תנינא בפרק בן סורר (סנהדרין עב.) היה בא במחתרת ושיבר את החבית אם אין לו דמים פטור ונראה דהכא עביד לריכותא אמאי דבקנם מיקטיל ומשלם וה"ק משום דחמיר איסוריה והוה אמינא דהתם דווקא הוא דליחייב קנס עם המיתה וכה"ג עביד לריכותא לקמן (דף לו.) גבי לא יהיה אסון וכדי רשעתו דמשום דחמור הוי אמרינן דלעביד ביה תרתי אבל קשה למאי דפרישית דרבה אליבא דרבי מאיר האמר אם כן היכי קאמר אבל שבת דבעיא התראה אימא לא מיקטיל ומשלם והא עיקר מילתיה דרבי מאיר גבי שבת תניא לעיל ומלינן למימר דרבה אשמועינן דשייך קים ליה בדרבה מיניה אע"ג דבשעה דמתחייב עדיין הממון בעין לא הוה לן למימר קים לי׳ בדרבה מיניה כדאמר רבה גופיה בפרק בן סורר (סנהדרין עב. ושם) ס רבה מסתברא מילתיה אמר כששיבר דליתנהו אבל

נטל דאיתנהו לא אפ״ה כיון דטבח אחרי כן מיפטר על הגנבה ואהא דפטור אגנבה אף על גב דבאותה שעה הוי בעין עביד לריכותא: מתה אין חייבין באונסין. אכל בגנבה ואבדה נראה לר"י שהן חייבין דהואיל ונהנין דמשתמשין בה והכי (א) אמר בהשואל

(ב"מ לו. ושם): אבל ארישא לא והיינו דרב פפא. דלה המרינן משעת שאלה חייב באונסין וא"ת אם כן בסיפא נמי בשטבחוה אמאי משלמין כשהניח להן אביהן אחריות נכסים הא לא נתחייב בהן האב וי"ל דהתם פשע בה האב שהיה לו לומר לבניו שאינה שלו הלכך מחיים פשע בה ונחחייב בה באותה שעה ונשתעבדו נכסיו:

מאי יוחנן. דמוקי מתניתין בשלא התרו בו: לא אמר כריש לקיש. דאוקמיה כר' מאיר: כי לא אסרו ביה נמי פטור. הואיל ואיכא לד מלקות: שוגגין. שלא התרו בהן: ודבר אחר. ממון. ואכולה מילתא קאי כלומר חייבי מיתות שוגגין וממון או חייבי מלקיות שוגגין וממון: ר' יוחנן אומר חייב. במשלומין: דהא לא אחרו ביה. ואין אתה מחייבו אלא משום רשעה אתם דממון: כי לא אחרו ביה נמי פטור. ולקמן ולה] יליף טעמא:

ור' מאיר. בעלמא בתשלומי ממון לית ליה מת ומשלם והכא תשלומי ארבעה וחמשה קנס הם וכל משפט קנס חידוש הוא הלכך אע"ג דמיקטיל נמי לא מיפטר מיניה ולקמן [לה:] פריך לרבה אליבא דרבי מאיר ליה אבתו (מי קום הוא וקא פער ליה אבתו: האיר דאמר עדים קשיא בתו דמתניתין נמי קום הוא וקא פער ליה אבתו: היה גדי גנוב

לו. גנב גדי בחול ונתחייב הקרן וטבחו בשבת דלה אתי עליה חיובה דממון באיסור שבת אלא חיוב קנס: חייב. ד' וה' דקנם חידוש הוא ורבה סבירא ליה כרבי מאיר: גנב ועבה בשבת. דחיוב ממון דקרן אתא עליה באיסור שבת: פטור. דקיימה לן חין מת ומשלם וכיון דאקרן לא מיחייב קנס נמי לא משלם דתשלומי ד' וה' אמר רחמנא ולא תשלומי שלשה וארבעהחי ולא סבירא לן כרבי נתן דאמר (שבת דף לד.) חי נושח חת עלמו חי נמי בכפות: שחם חין גניבה. כלומר שמחחר שפטור על הקרן משום מיתה: אין טביחה וחין מכירה. חינו מחויב הנס כדפירשתי דתשלותי ארבעה וחמשה כתיבש ולא תשלומי שלשה וארבעה: מחתרת. שחתר בית והוליחו: עלמה דההיא וטבחו במחתרת. שעתה בר קטלה הוה אי הוה אשכחיה בעל הבית כדכתיב (שמות כב) אין לו דמים: משום דאסוריה איסור עולם. כל זמן שיעידו עליו שחילל שבת ימיתוהו בית דין הלכך חמירא מיתה דילה לפוטרו מממון: דאיסור שעה. אי לא משכח ליה ההיא שעתא תו לא מיקטיל: היתה פרה שחולה לו וטבחה בשבת פטור. דההיא שעתא דקא טבח לה גזיל לה ממרה ומיתה וממון באין כאחד. ולא גרסינן שאם אין גניבה אין טביחה ואין מכירה דגבי שואל לא שייך לא כפל ולא ארבעה וחמשה שהרי חייב בקרן לעולם אפילו טוען טענת גנב ואין קנס אלא או בגנב או בשומר חנם הפוטר עלמו בטוען טענת גנב שאומר נגנבה: פרה אחא לאשמועינן. בתמיה מה למדנו ממנה שלא למדנו מגדי דקאמר רבה: שאולה אפא לאשמועינו. דטובחה בשבת פטור: ם"ד אמינא הואיל ואמר רב פפא. בהשוכר את הפועליםי: הכא נמי. נימא משעת שאלה רמיא עליה חיוב קרן וכי טבחה בשבת ליחייב: קמ"ל. כיון דכל כמה דאיתא הדרא בעינא ההיא שעתא דקא טבח לה קא גזיל לה: כל ימי שחלתה. כל ימי משך הזמן ששאלה אביהן מן הבעלים: חייבין בחונסה. דחינהו לחו שואלין נינהו עלה: דמי בשר בוול. כל זחא חשבינן בארבעה דנקי הכי אמרינן בפרק מי שמת (ב"ב קמו:) והעור יחזירו לבעלים: אחריות נכסים. קרקעות: איכא דמתני

כואי לכסים. קרקעות: איכא דמסני ארישא. להאי הניח להן אביהן אחריות נכסים חייבין לשלם ואתרינן דחייבין באונסין דאישתעבוד נכסים דאבוהון מחיים משעת שאלה: כ"ש אסיפא. כשטבחוה ואכלוה: ופליגא דרב פפא. דאמר לעיל ההיא שעתא דמטו לה אונסין הוא דאתי חיובא עליה ולא להן אביהן אחריות נכסים משלמין תשלומי מעליא ולא בזול דאיבעי להו למידק: אבל ארישא. אם מתה לא מיחייבי לשלומי ולא אמרינן אישתעבוד נכסי דאבוהון משעת שאלה: והיינו דרב פפא. דאמר לעיל לא אמרינן משעת שאלה רמו עליה תשלומין אלא משעת אונסין ואילך וההיא שעתא ליתיה לשואל דליחייב: בשלמא רבי

משעת שאלה: ואיכא דמתני לה אסיפא. היכא דטבחוה אם הניח

ועולא], () [בסנהדרין שם איתא רבא], תורה אור השלם וְכִי יִנָצוּ אֲנָשִׁים וְנָגְפּוּ

אַשָּׁה הַרָה וִיצאוּ ילְדִיהַ וְלֹא יִהְיֶה אָסוֹן עְנוֹשׁ יַעְנֵשׁ בַּאֲשֶׁר יְשִׁית עֶלְיוּ בַּעַל הָאִשָּׁה וְנְתַן בַּפְלִלִים: ממוח רא רר מוסף רש"י (המשר) וקמה ברשוחיה אפילו למלאך המות, אלא בשעת טביחה הוא דגוליה ואיסור שבת וגניבה באין כאחד ונפטר מן הקרן משום דקם ליה בדרבה מיניה, וקנסא ליכא דהא אין כפל ולא ארבעה וחמשה אלא בגנב עלמו שגנב מבית בעלים. בטענת גניבה, שואל ונושא שכר ושוכר שאיו דוכתי לא אם אמרת בשומר חנם שכן משלם תשלומי תאמר בש"ש כו' (שם ועי"ש בטעם של"ג שאם אין גניבה אין חייבין באונסה. דלח קבילו עלייהו נטירותה (ב"ק זווא חשבינא בארבע דנקי, וכן כל היכא דחני בזול. בסכה מי שמת (ב"ב קמו:) והיינו שני שלישי דמים, וכולהו דמים לא נשלמו דאי הוו ידטי דבטו נסננו לה הוו אכלי בשרא, שלומי לא הוו אכלי בשרא, והעור יחזירנו כמות שהוא ביק קיב. וכעי"ז שם כ. וב"מ מב:). איכא דמתני לה. להל הנים להן לכיהן לחכיות ארישא נכסים חייבין א דקאמר מחה אין באונסה, ואם הניח להן אביהן קרקעות חייבין דאשתעבוד נכסים . לשלם. דאבוהון דקסבר רבא חיוב אונסים משעת שאלה מוטל על השואל, ופליגא דרב פפא דאמר לא רמי חיוב אונסים אשואל עד שעה שתיאנס ואיכא דמתני לה אסיפא. טבחוה ואכלוה משלמים דמי בשר בזול, ואם משלמים דנוי בשני בוזל, יומם הניח להן אביהן קרקע משלמין פרעון שלם, דהוו לינהו במקום לבוחון, והוחיל והן לכלוה משלמין (שם). אבל ארישא. דמתה כדרכה. לא. דלח חמרינן אשתעבוד נכסים דלה רמו חיוב אונסין על השואל עד

שעת אונסין והכא כי אתניסא ליתיה לשואל והני לא קבול

עלייהו מידי (שם). חייבי

מדקיות שוגגין ודבר אחר. אמרוייהו קאי, חייבי מיחות שוגגין ודבר אחר, עבר עבירה בלא המראה, דהיינו שוגג, ויש בו דין מיתה אם

היו מתרים בו. ויש בה עוד

היוב דבר אחר, כגון מלקות שהתרו בו למלקות, או יש בה

חיוב ממון, ר' יוחגן אמר חייב. נאותו דבר אחר שעם המיתה, הואיל ואינו נהרג,

וכן חייבי מלקיות שוגגין ודבר אחר, שעבר עבירה שיש בזה

מלקות וממון, כגון אכל מעשר שני של חבירו בגבולין,

או נבלה וטרפה של חבירו ולא התרו בו למלקות (חודין פא:).

מיתות שוגגיז

וחייבי